

ZOMBOR ÉS VIDÉKE

Előfizetési árak:

Egész évre	12 korona
Fél évre	6 korona
Negyed évre	3 korona
Egyes szám 12 fillér	

POLITIKAI LAP.

Felelős szerkesztő: OBLAT KÁROLY

Szerkesztőség és kiadó-hivatal: Zarándok u. 7.

☐ Telefon-szám: 174. ☐
Kéziratokat nem adunk vissza.

POLITIKAI HIREK

Serényi gróf félre-magyarozott nyilatkozata. Több lap közli Serényi Béla gróf földmívelésügyi miniszternek a politikai helyzetről egy hírlaptudósító előtt tett nyilatkozatait és ehhez oly következtetéseket fűz, mintha Serényi gróf nyilatkozatának az volna az értelme, hogy az ellenzék eljárása lehetetlenné tenné a parlament működését és ennek következtében a többség kénytelen volna az ellenzék erőszakoskodásával szemben meghátrálni. A „Budapesti Tudósító“-t illetékes helyen felhatalmazták annyinak kijelentésére, hogy Serényi Béla gróf latkozata semmiesetre sem magyarázható ily értelemben, annál kevésbé, mert Serényi gróf azok közé tartozik, a kik az ellenzék eljárásával szemben a legerélyesebb rendszabályok alkalmazása mellett voltak. Épöly nyilvánvaló, hogy azok a mende-mondák, melyek egyes lapokban újra lelmelegítvén a Zichy János gróf lemondási szándékáról szóló és a forma szerint, de az események által is megczáfolt híreszteléseket, ehhez most már a Serényi gróf lemondási szándékát is hozzáfűzik, szintén minden alapot nélkülöznek.

Külföldi lapok a koalíció bécsi kirándulásairól. A ma ideérkezett külföldi sajtóorgánumok legnagyobb része megállapítja, hogy a magyar ellenzéknek bécsi kirándulása teljesen sikertelen maradt. Így a Vossische Zeitung bécsi tudósítása szerint Bécsben általános a nézet, hogy a tüntetés balsikertel végződött. — A Berliner Lokalanzeiger azt írja, hogy a tüntetés siralmas lefolyású volt és majdnem komikus benyomást keltett, hogy egy pár ember az utcán megéljenezte Károlyit. — A Berliner Tageblatt szerint a tüntetés legkevésbé sem volt izgalmas. — A Münchener Neueste Nachrichten izléstelennek és gyermekes komédiának mondja a tüntetést, mely éppen semmi hatást nem gyakorolt. Minden nyugodt maradt, mert a bécsi lakosság mit sem törődik a magyar ellenzék üzemével. — A Frankfurter Zeitung bécsi tudósítója is úgy értesíti lapját, hogy a bécsi lakosság teljesen közömbösen viselkedett és az a pár ezer ember, a ki az ellenzékét a pályaudvaron üdvözölte, legnagyobb-részt a bécsi magyar munkásságból volt odarendelve a szociáldemokraták intézkedése folytán. — A Weserzeitung szerint Lukács és Tisza csak erkölcsi kötelességüket teljesítették, midőn az ellenzékét a parlamentben kiméltetlenül leleptették. Téves lenne az a föltevés, hogy az országgyűlési színelmes események miatt akár a Lukács-kabinet, akár pedig Tisza állása megrendült volna. — A Journal des Debats azt mondja, hogy a kormány dolga

lesz megelőzni az új botrányokat, a melyekkel az osztrák-magyar monarchiát egész Európa előtt kompromittálták, csupán azért, hogy egy turbulens kisebbség rákényszerítse akarát az uralkodóra és a többségre.

1912. szeptember 26.

A koalíció hősei, lapjai, de különösen Andrassy Gyula gróf organuma felsziszszent arra a hasonlatra, amelylyel Tisza István megvilágította a maga és a többség álláspontját és a mai politikai helyzetet. Ok vakságot színelnek és a hasonlatban csak a „csirkefogó“ kifejezése miatt jajdulnak fel és ügyet sem vetnek arra, hogy Tisza István ebben a rövid és erősen kiélezett hasonlatban egész taktikájuk és politikájuk csodóját jelentette be.

Vannak helyzetek, amelyek egy találó szó jobban megvilágít, mint kötetekre menő értekezés. Tisza István a „csirkefogó“ népszerű gyűjtő fogalmával azokat az elemeket érte, amelyek az emberek társas együttélését, az élet és tulajdon elleni merényletekkel veszélyeztetik.

Az államhatalom ezekkel az elemekkel szemben állandóan a rendfenntartásra szolgáló fegyveres erőt tart készenlétben és ez az erő folyton akcióba lép, állandóan erőszakot alkalmaz, valahányszor erre szükség van.

Már most az ellenzék a parlament rendjét, tanácskozásképeességét és evvel az egész alkotmányos életet akarja sipóllással, kérepléssel, szitkozódással, verekedéssel megzarvarni, avval a nyílt és bevallott szándékkal, hogy a Ház elnökségét folyton arra kényszerítse, hogy a rendet a rendőrség beavatkozásával állítsa helyre. Az ellenzék azt hiszi, ha következetesen folytatja ezt a taktikát: győzött. És vannak „humanisák“, parlamenti filozofusok és ál-moralisták, akik ezt a taktikát kitűnőnek találják, szemforgatva magyarázván, hogy az erőszak állandó alkalmazása lehetetlen.

Hát ebben csak bizonyos mértékig van igazuk. A parlamentarizmus lényegével csakugyan nem fér össze: az erőszak provokálása. De amíg a provokálás tart, addig a parlamenti rend helyreállítása éppen olyan szükséges a parlamenti rendezavarokkal szemben, mint az élet- és vagyonbiztonság védelme a társadalom rendbontóival szemben.

Ha az erőszak nyílt és bevallott provokálása győzelem a parlamentben, akkor a csirkefogók is győznek, mikor az államhatalmat állandó, napról-napra megújuló rendőri erőszakra provokálják.

Ezt jelenti Tisza István hasonlata, és csak mulatságos, hogy a „csirkefogó“ ana-

lógán azok ütköznek meg, akik a legmosdatlanabb száju szidalmaknak vagy nyíltan tapsoltak, vagy titokban helyeselték. De jelent még többet is. A parlamenti sipólok, dobolók és trombitálók a jövőben sem fognak győzni, éppen olyan kevésbé, mint a társadalom rendbontó elemei: a csirkefogók. Mert a parlament elnökség és többsége csak úgy fogja velük szemben alkalmazni a rendfenntartás „erőszakát“, mint az államhatalom a csirkefogókkal szemben.

Egyébiránt mi is azt hisszük, Tisza István is azt hiszi: az erőszakot meg kell szüntetni csak úgy, mint a halálbüntetést. De ennek csak egy módja van: kezdjék el a gyilkos urak.

Haza jöttek a legények.

Móttó: Es war zu schön gemessen . . . .
Es häßt' nicht sollen sein.

Tehát haza jöttek a legények Bécs városából. Számra nem is voltak sokan, de az egyéniségük nem tudott súlyt adni „akciójuknak.“ Szép kis akció volt az, a mit oly nagy buzgalommal keresztül vinni akartak. Nem rajtuk mulott, hogy nem sikerült, hogy nem úgy sikerült, ahogy azt ők elgondolták és szerették volna. Nagy daliák ők, kiváló politikuskok, taktikusok és stratégák, amíg csak tervezésről van szó, a kivételnél azonban már nem olyan nagy legények.

Pedig hogy szerették volna bécsi vendégszereplésüket világra szóló eseménynek feltüntetni! Annyit beszéltek és irtak róla, hogy már-már el is hittük, hogy micsoda nagy legények ők, akik könnyű szerrel kifordítják a világot sarkából, még az archimédeszi fix pont létezése nélkül is. A legények eleje rándult föl Bécsbe, a gárda, amely meghalni is kész s amelynek egyes tagjai megütik a — mértéket. Csupa daliák . . . Zlinszky, Szmeccsányi, Barabás, Zboray és a többi atléta. Mind verekedni kész, imponáló termelű ember. A testi erő szímboloma lehet egyik-másikuk, az azonban bizonyos, hogy a szellemi kiválóságot nem igen reprezentálja a diszes névsor.

De energia az van bennük s bizonyos irányban érvényt is tudnak szerezni akaratuknak. Elhatározták, hogy kidobatták magukat a parlamentből. Ki meri azt állítani, hogy ez az elhatározásuk nem valósult meg? De mennyire meg-

valósult. Még arról is gondoskodtak, hogy a kidobatásuknak meg legyen a maga stilszerű, drasztikus kerete. A sip, dob, huszártrombita, automobil szírién pompás hangszer külön-külön is, hát még együttvéve! A szü-indiánok harci lármája lágy dallam, operett muzsika az ő zenébenájukhoz képest. De az bizonyos, hogy Beethoven gyászindulóját nem lehetett volna előadni akkor, amidőn a magyar parlamentnek ez a szomorú és megsejgyenítő eseménye lejátszódott. Fő a stilszerűség.

Mivel hogy az elhatározásuk megvalósítása fényesen sikerült, még egyet gondoltak: valami nagyszerűbbet fognak ők produkálni, olyat, amitől elámul a világ. A budapesti hecceket a bécsi skandalumok fölül fogják mulni. Ugy hirdették ezt és — beismerjük — mi el is hittük ezt nekik. Most az egyszer hittünk nekik, mert botrányról van szó, amihez ők kiválóan értenek.

A fenyegéssel beváltották, de a bűzbomba nem sült el, nem jól sült el. Mert hát mi is az a világraszóló esemény, ami Bécsben történt? Mindössze anyi történt, hogy a szimpatikus Károlyi Mihály gróf stentori hangon lekiáltotta a karzatról az ülésterembe:

— Törvénytelenség!

Az ő ércszavától azonban alig dűlnének össze Jerichó falai s így a delegáció üléstermének sem esett semmi komoly baja, sőt a delegátusoknak sem. A világ sem fordult ki a sarkából s a tüntetőket éljenző bécsi nép ezentul nem fogja kevésbé gyűlölni a magyarokat, mint eddig. Ugy-e bár ez is valószínű?

Mire volt hát jó a bécsi demonstráció? Semmi másra, mint arra, hogy Károlyi Mihály stentori hangját hallattassa, amit még akkor is bajos két lépésnyire meghallani, amikor kevésbé ünnepélyes a hangulata. Tüntettek ők s amikor jól elvégezték a dolgukat, szépen haza utaztak a legények. Most már törhetik a fejüket azon, hogy milyen is legyen a legközelebbi skandalum. Idejük van erre s a társaság esze: — talán Zlinszky István — majd kisüti, hogy mi cáfolhatja meg a bölcs Rabbi Akiba elkopott mondását. S jön az ami még sohasem volt, a noch nicht dagewesen. Erre a legkomolyabban el lehetünk készülvé.

Désy milliói.

(Alkalmi főváros tudósítónkról.)

Sokat beszélt magáról Désy az ő leplezéseivel. Hol kijelenti, hogy akciókkal igazolja a nyilvános lopást, hol pedig a legnagyobb elismeréssel szól a pénzügyminiszterium mult és jelenlegi vezetőségéről. Legujabb nyilatkozatában pedig megígérte, hogy már szeptember

23-án a „Budapest“-ben közé fogja tenni azokat az aktákat, amelyekkel igazolni tudja a lopást. Vérébeli munkapártiak szivszorongva várták az aktákat, s mi jött e helyett, egy nyilatkozat, amelyben a sokat ugráló Désy úr csak per eselére mutatja fel az iratokat. Eszünkbe juttatja Désy úr — amire a jelenlegi ellenzék már oly sokszor rávezetett — a verekedő utcái suhanokkal, t. i. midőn már a jól elpáholó gyermek nem tud magán segíteni, oda kiált a győztesnek: gyere csak a mi utcánkba. S midőn a győztes követi őt, akkor féltéken megfuzódik az egyik kapuban. Így van Désy úr is, most mikor már látja, hogy bizonyítani nem tud, akkor gyáván meghunyászkodik. Ez az egy eset is jellemző az ellenzékre, mely csak rágalmazni, becsmérlni tud, s mindent miért? Csak azért hogy ő juthasson a husos fazék mellé. Valóban elkeseredve látjuk, hogy az ellenzék nem a haza érdekeit nézi, hanem a saját zsebére dolgozik. Hisz ma holnap már felcsendül az ellenzék ajkán a régi dal:

„Haza! Ugyan mi a haza?
Fazék, fazék — ez a haza!
A többi csak suviksz!“

*

Az ellenzék hazatérése Budapestre. Valóban most már tagadhatatlan, az ellenzéki képviselők diadallal vonultak be a nyugati pályaudvarról a Rákóczy-uti klubhelyiségbe. Az idegeneknek, akik a tarka tömeget szemlélték, alkalmuk nyílt megismerkedniök az ősszes budapesti messenger boyokkal. Vérébeli pestiek élénk kacajjal kísérték a furcsa menetet, amelyben minden volt, csak komoly elem nem! Az egyetemi hallgatók undorral hagyták el a gyűlévsz tömeget, mely csak éltetni tudott, de hogy kit? miért éltet azt már nem tudta megmondani. Ha az ellenzék e felvonulást diadal utnak nevezi, akkor e fékezhetetlen tömeg össze-vissza való orditozásától mi mér kivethetjük az ellenzék hatyudalát.

A zombori mozipalota és a színház.

Zomborban a mozipalota építése befejezéshez közeledik, és október 12-én megnyílnak kapui a közönség számára. S hogy a színház ideje is közeledik, egy kis párhuzamot akarunk húzni a két kulturális intézmény mellé.

A színházak és a mozi között valami olyanféle különbséget akartak látni mindig a mozi ellenségei, akik pedig igen nagy számmal vannak, mint a ragyogó teritékű hotelvendéglők és a piros abroszos korcsmák között. Mikor azonban a

mozi technikai készültségében és tekintélyében, műsorában és kiállításában emelkedett, akkor elismerték a korcsmáról, hogy már fehérterítékes asztalai vannak de még mindig színes inges, puhagalléros emberek a vendégei. Magyarul mondva, a mozira ráfogták, hogy közönsége az alsóbb néposztályból került és került ki.

És ez az állítás nem tévedés, hanem ráfogás. Mert hogy nem így van, azt minden gondolkodó ember tudja, de ez az állítás igen jó arra, hogy az előkelőbbeket, a gazdag embereket a magasabb rangukat elriassza a mozitól. És ez az a cél, amit a mozi ellenfelei el akartak érni. Mert a mozi ellen elhangzott vélemények rendszeren elvi alapon szólnak meg, elvi tekinteteket állítanak előtérbe, tulajdonképpen azonban mindig valami anyagi érdek mozgatja őket. És az anyagi érdek igazán nem törődik azzal, hogy a szegényebb néposztály krajcárjai hová mennek, vagy ha törődik is vele, mindenesetre kevésbé törődik vele, mint a gazdagok koronáival és forintjaival.

A jómódukat kell tehát elriasztani a mozitól és akkor a színházaknak, mulatóhelyeknek nyert ügyük van. A mozi ugyan a tömegeből él és nem az egyesekből, még ha az egyesek jómóduak is, de ha a felsőbb körök, már tudniillik a mozi közönségének felsőbb körei, a mozitól elfordulnak, utánuk megy a többi is.

Gondolva az a taktika, amelynek végig gondolása után az a hiresztelés kapott szárnyra, hogy a mozi publikuma csak az alsóbb néposztályokból került ki.

Ez a hiresztelés pedig éppen olyan ráfogás, mint a többi, a mozi ellen emelt vád. Hiszen természetesen világ, hogy a mozi legelső sorban a nép szórakozóhelye. A mozi olcsó, változatos, szórakoztató, érdekesítő, egyszerűen meg van benne minden, ami az olcsó olvasmányokat megkedvelteti a néppel, csak hogy még hozzá tanít is és művészi is. Ez a két dolog, ami a mozi publikumának — mondjuk — a harmadik helyre ülő részek karakterizálja. Nemcsak olcsóságot és olcsó szórakozást keres és talál ez a publikum, hanem művészetet és tudományt is. Téves az a nézet, hogy a munkásnép és általában az alsóbb néposztály minden tagja mozilátogató. Nem! Akárhány ilyen ember van, aki nem látogatja a mozit, mert egy rossz, értéketlen füzetes regényt érdekesebbnek tart. A mozi alsórangu publikuma — nem megvetésként, hanem a társadalmi helyzetet jelezve használjuk e szót — már fejlettebb izlésű és valamikor legszorgalmasabb látogatója lesz a karzatoknak és leglelkesebb tapsolója az előadásoknak. A mozi „alsórangu“ publikuma is felette áll a füzetes regények olvasóinak, ha talán nincs is azon a nivón, mint a színház közönsége.

De az a publikum, amely a moziban az első helyet foglalja el, az legalább azon

Milka

CSAK
ALPESI TEJ-, KAKAO-, ÉS

SUCHARD

CZUKORBÓL ÁLL.

a nivón áll, mint a színház földszinti közönsége, hiszen nagyobb részt ugyanazokból kerül ki. Ma már a mozi egy egészen különleges, a színházról teljesen elválasztott, külön, a saját életét élő intézmény. Nem helyénvaló az a felfogás, amely a színház konkurensének állítja be a mozit. A mozi megy a maga útján és a színház is. Nem hódolnak ugyanazoknak a törvényeknek és az volna a leghelyesebb, ha nem is törődneek egymással. Ha a mozi a színház közönséget elhódítja, arról a színházak tehetnek, de a mozi nem.

A mozi-előadást intézőség, — mint értesülünk — Sipos Ferencz jóhírnevű cigányprimás nyerte meg a megalakítandó szimphonikus zenekar vezetésére, amely körülmény előreláthatólag tetemesen fogja emelni a mozi előadásait. A vezetők Zwirschitz Károly és Bosnyák Ernő szorgosan és körültekintéssel fáradoznak máris a mozipalota ünnepélyes megvívásán.

HIREK

* A delegáció bácskai tagjai.

Mint múlt számunkban megírtuk, a képviselőház mult szerdai ülésén választották meg a delegáció tagjait. Rendes tagok lettek báró Vojnits István és Zákó Milán, póttag Latinovits Pál. Minthogy Latinovits Pál az összes leadott szavazatok közül a legtöbbet — 210-et — kapta, első póttag lett s így már a legelső alkalommal a rendes tagok sorába kerül.

* Kérélem. Zombor szabad királyi város hazafias háztulajdonosaihoz!

Zombor szabad királyi város törvényhatósága ez idén is méltó fényvel kívánja ünnepelni az aradi tizenhárom vértanú emlékű ünnepét úgy az Isten házában, mint a tizenhárom hős egyikének, Schweidel Józsefnek szobránál. Felkérjük a város hazafias háztulajdonosait, hogy ez emlékünnepe fényesebb tétellel özlájából házaikat folyó évi október hó 6-án lobogókkal feldíszítseni sziveskedjenek. Zombor, 1912. évi szeptember hó 24-én. Hauke Imre s. k., polgármester, mint az állandó rendező bizottság elnöke.

* **Háziipari tanfolyam Zomborban.** A DMKE háziipari osztálya Nagy Ida urnő vezetésével folyó évi október hó 1-től háziipari tanfolyamot rendez Zomborban a női ipariskolában a gyöngyhorgolásból és gombhorgolásból. Jelentkezni lehet a női ipariskolában.

A szamarcköhögés.

Egyike a legelterjedtebb és a leggyakoribb gyermekbelegészeknek, a mely még a legzsebbebb korban sem kiméli meg kedves gyermeinket s a mely a felnőtteket, legkönnyebben az anyát s az ápolónőt is meglepheti. Járványserű föllépése, a melyet nagy és sokáig tartó fertőző képessége magyarul és rosszindulatú természete szinte rettegeltet tesz ezt a betegséget. A fertőzés leginkább a beteggel való érintkezés útján történik, még pedig elhasznált levegőjének belelegzésével és kiköhögött köpedéke útján. Azok a helyek, a melyeken legkönnyebben történik a fertőzés: a játszótér, az iskola, a templom és a gyermekszoba.

A szamarhurttól okozott kórképelet rendszerint olyan, hogy nem tagadhatjuk meg a szegény gyermektől legelénkebb részvétünket. Legelőbb is étvágytalanság lép föl, azután nyugtalan álom, nátha, a szem vörössége, köhögés, szárazság és karcoló érzés a nyakban. A köhögés egyre gyakoribb lesz, hevesége fokozódik, majd lökészerűvé válik és élegzethiányt okoz. Ettől a gyermekek na-

* **Zombori városi tisztviselők vasuti igazolványa 1913-ra.** A Városok Lapja írja: A máv. igazgatóságtól nyert értesülésünk alapján figyelemfelhívjuk a városi tisztviselőket, hogy azok, akiknek arcképes igazolványán 100,000 aluli szám látható, egy darab új fényképet és két korona árú postabélyeget, azok pedig, akiknek igazolványa 100,000-on felüli számmal állított ki, csak 2 korona értékű postabélyeget és a jelenlegi arcképes igazolványt tartoznak a közös kényényükhöz csatolni. A közös kérvény, ugy mint eddig, a polgármester záradékával látandó el. A kérvények már most beküldhetők a máv. igazgatóságához. Akik azt kívánják, hogy mielőbb megkapják az igazolványt, azok igyekezzenek sürgősen beküldeni oda a kérvényüket, mert később a nagy összetörődés miatt nem juthatnak egykönnyen az igazolványhoz.

* Gromon Dezső hagyatéka.

Az elhalt volt honvédelmi miniszteri államtitkár, Gromon Dezső fővárosi váci-utcai lakásán csütörtökön tartották meg az árverést. A pazarul berendezett írtázból lakás-zufalásig megtelt Gromon báróival. Mindenkinek vásárolni akart valamit és föl is vették ugy az árakat, hogy az árverési hiénák még szóhoz sem tudtak jutni. Minden egyes butordarab, szőnyeg és festmény jóval a becserkénten felül kelt el. Legnagyobb volt a versengés Gromon régi íróasztaláért, melyet négyszáz koronáért, az ágyát pedig háromszáz koronáért vették meg. 11 órakor kezdődött az árverés. Megjelent Németh József miniszteri osztálytanácsos. Árverési ügygondnok, a sok éhes, kellemetlen, kiabáló árverési hiéna és egy-két ur, a kik suttogva beszélnek, meghatva nézdelődnek, talán könny is lopódzik a szemükbe... Vojnits István báró, v. b. t. tanácsos, Zákó főispán, Mihálovits Béla kir. tanácsos, Hajós Kálmán, Pongrácz János gróf, Falcione Arpád, Vojnits Sándor báró és Tagányi Sándor képviselők. Gróf Pongrácz János elérzékenyede mondta: Uram, vegyünk meg mindent és ne hagyjuk kufár kezekbe jutni a drágaságokat. Szegény Dezső barátunk volt az életben és az lesz a halála után is. A hiénák mérgelednek, hogy nem vehetnek semmit, a közönség azonban helyesel. — Egy pipereasztal, — szólt a végrehajtó, — becserként 16 korona. Ezért a tárgyért nagy haroz folyik és végre 161 koronáért veszi meg Gromon egy tisztelje. Így ment az egész délelőtt. A tárgyak nagy részét a kikiáltási ár felett kelték el és a mi a f. j. kezekbe kerültek. Barátai közül mindenki vett egy-egy darabot, sőt volt olyan is, a ki egész

osomó dolgot összevásárolt. Az apróságokat 30-án árverezik el.

* A könnyelműség áldozata.

A Csöstaoniza épületén történt építés a szűk és nagyforgalmu Zárndok utcában eddig is sok kellemetlenséget okozott. Tetőzte pedig azt, hogy az építésnél használt állvány anyagok hetekig heverték a szűk utcában. A napokban befejezték a piktorkor is az utolsó munkát az utcai részen, de az állvány gerendák ismét csak a szűk utcában heverték; az egyik mászófenyő, melyen végig vashágók vannak erősítve, úgy fektült, hogy vasfogai éppen a keskeny járdára kerültek. Csütörtökön reggel a kis iskolás gyermekek az iskolába iparkodtak. Arra haladván a 9 éves Kácssy Béla, egy ilyen kiálló vaslágon megbotlott és oly szerencsétlenül egy másik vashágóra esett, hogy kis arcját menten elborította a vér és jobb szeme teljesen kifordult. Az arra menő 9-es számú rendőr a gyermeket azonnal Dr. Wollheimer József kórházi főorvoshoz vezette, ki a gyermeket az első segélyben részesítette. A reudőrösgen most a sor, hogy kiderítse, kit terhel a hanyag mulasztás.

* A pénteki tüntető körmenet — befagyott.

Ugy mint minden a szerencsétlen koalált szocialis-ügypárttonkivüli füge és tudja lsten még milyen pártokban, úgy sikerült a zombori tüntető körmenet is. Szakasztott úgy mint Károlyi grófék bécsi demonstrációja. Hogy Károlyi gróf csak az ajtóban, kiemeltben merte „kihebegni”, — hogy tiltakozunk. Pont fél 8 órakor indultak a szocialisták — értd vagy 150 lelket aszonystul és inasostul — a függetlenségi kör elé, vagyis a kör udvarába, mert a reudőrösg — igen helyesen — a körmenetet nem engedélyezte. A függetlenségi kör udvarában már tárt karokkal várták a függetlenségi elvtársak — vagy hiszán — a demonstráló „sokaságot”. Ott besuktak a kaput, hogy léghuzamot ne kapjanak, — és elmondották mindkét kebelpárt részéről mondókájukat, megcsinálták a kormányt elé terjesztendő programjukat, amit Lukács miniszterelnök már alig várt, — és azután kinyitott a kapu és a „demonstráló sokaság” szépen, csendesen hazabalogott. A készenlében állott reudőrök pedig ástoztak az unalomtól a kórzménten. Most kívánosiak vagyunk, hogyan festik majd le a tüntető-felvonulást a koalíciós pártlapokban.

* Izraelita ünnepek.

Zsidó polgártársaink most ünneplik őszi ünnepeit. Jomkipur után következtek a sátoros

nyon félnek s ezért a meddig lehet, elfojtják a köhögési ingert s evvel csak erősítik a rohamot. A kicsikék aztán gyorsan lesoványodnak és eltonnyadnak.

A lábbadozás rendszerint hat-tíz hét mulva kezdődik. A betegség azonban gyakran halállal végződik. Egy éven aluli gyermekek közül átlag 60 százalékot, egy-két évecek közül 25—30 százalékot ragad el a halál. A halandóság tehát rendkívül nagy, de mégsem ez az egyedüli oka annak, hogy a szamarhurttól olyan rettegelt betegség. Oka ennek még a sajnos, rendkívül gyakori utóhatás, a szervezet különféle zavarai, a gégehurut, tüdőgyulladás, tüdővízenyő. Ezek azok a betegségek, a melyek vagy egymaguk, vagy valamilyen tüdőbajjal együtt oly sok ezer gyermeket ölnék meg évről-évre. Nagyon gyakran az idegrendszer is megviseli ez a betegség. Utólagosan föllépő epileptikus rohamok és hülyeség nem tartoznak a ritkaságok közé.

Hogy a veszedelemnek a terjedését meggátolhassuk, legjobb lenne a fertőzést egyáltalán megelőzni. Ez azonban nem olyan olyan egyszerű, mert a beteg legszigorubb elkülönítése sem zárhatja ki a betegség oko-

zójának véletlen átvitelét. Nem lehetünk el tehát olyan szer nélkül, a mely belsőleg hat. Ennek a szernek föltétlenül birnia kell a következők három tulajdonsággal: a testet erősítene és ellenállóvá kell tennie: gyorsan meg kell szüntetnie a már kitört betegséget; el kell hárítania az utólagos következményeket.

Ezt a három föltételt a Sirolin „Roché” oly mértékben teljesíti, mint semmiféle más szer, nem fokozza a gyermekek étvágyát, a kik jó izéért szivesen szedik és erősíti győnge testüket; csillapítja a köhögési ingert és megszünteti fájdalmas voltát; esetleg utólagosan fölléphető betegségeket, mint: tüdőgyulladás, gégehurut és tuberkulózist, biztosan elhárít még felnőtteknél is, tehát ezektől sem kell tartani. Minden anya, a ki valóban szereti a gyermekét jól teszi, ha mindig tart otthon egy üveg Sirolin „Roché”. Mivel azonban tudvalevően minden jót utánoznak, a Sirolin „Roché” is száz meg száz utánzóra akadt. Apró gyermekeinknek azonban csak a Sirolin „Roché” a legjobb, a melyet minden gyógyszerárban árulnak.

ünnepek, melyek 8 napig tartanak. Hosszu napkor Dr. Fischer Mihály tartalmas, szép szónoklatában esetelte a napnak jelentőségét s a szónak moggyózó erejével buzditotta a hivatelt vallásosságára. Lifschitz Leó főként pedig szép énekével lebilincselte a hallgatóságot és emelte az ajtosságát.

* A piaci szabályrendelet — bliktiri. Legalább a kofáknál az, mert a piaci viszonyok egy jöttát sem javultak az új szabályrendelettel: a kofák éppen úgy garázdálkodnak, mint azelőtt. Kérjük a főkapitány urat, fáradjon ki a piacra, de meglepedésszerűen, — majd szép dolgokat lát. — Alig, hogy a termelő megjelenik a piacon, a kofák nekiesnek mint a legyek, elviszik ami csak elvinni való. Mi magunk akartuk meggyőződni a dolgról, mert nem hittük a beérkezett panaszra, de ez osakgyan úgy van. Rendőrt igen ritkán lehet látni, és ha mégis mutatkozik valamelyik, hát vagy nem látja, vagy nem akarja látni a kofák komizkodásait, mert a rendőr szeme láttára viszik el a termelőktől az élelmi cikket. Mi azt hisszük, a legjobb volna a kofákat könnyen látható számokkal ellátni, hogy ha az ember fel akarja jeleníteni, a számára hivatkozhatik. Továbbá igen tívös volna egy-egy piaci biztost felállítani a zoldság-, baromfi- és gyümölcs-piacon; ezt egy-egy nyugdíjazott öregeb rendőr, vagy ügyesebb drombó szívesen vállalja 30—40 koronáért havonta, mert csak reggel 8, illetve 9 óráig van elfoglalva. Mert így nem maradhat; a kofákakl úgy vagyunk, mint az bizonyos mádi izraelita. Ismerve főkapitányunk jókaraat és ügybuzgóságát, hisszük hogy mihamarább érvényt fog szerezni az új szabályrendeletnek; mert ha már 3—4 hete életbelépte után a szabályrendeletnek így élnek vissza a kofák, mi lesz később? (Beküldött.)

* A bajai munkapárt üdvözli a kormányt. A bajai nemzeti munkapárt a kormány tagjait és gróf Tisza István képviselőházi elnököt, akik a véderőrl, valamint a honvédségről, továbbá a katonai bűnvádi perrendtartásokról szóló törvények létrejötte körül kifejtett sikeres tevékenységükért az elmúlt napokban királyi kitüntetésben részesültek, feliratilag üdvözölte.

AZ ÖREGEN

is mindig azt mondta, hogy szeplők előzésére, valamint finom, puha bőr és fehér teint előzésére és megóvására nincs jobb szappan, mint a világhírű „Steckenperd“ lilium-tejszappan. Védjegy: „Steckenperd“ készíti Bergmann et Co. cég Tetschen a/E. — Kapható minden gyógyszerár drogeria-illatszerár minden oszakmába vágó üzletben. Darabja 8C fillér. — Hasonlóképen csodálatosan bevált a Bergmann-féle „Manera“ liliumtejszappan fehér és finom női kezek megóvására, ennek tubusa 70 f-ért mindenütt kapható.

* Megöltek egy juhászt. Vasárnap reggel borzalmas leletre, egy túrzsától majdnem egészen lementszett fejű véres hullára akadt a szántai-ut felől reggeli misére indult lakosság. Az eltorzított holttestben sokan Szekulics Vélykó negyvenöt éves gazdálkodóra ismertek és nyomban jelentést tettek a rendőrkapitányságon. A rendőrség kiment a helyszínére és a hullát beszállították a városi kórházba, egyuttal pedig megindult a nyomozás, mely hamarosan eredménnyel is járt. Szekulics éveken át halálos ellenségeskedésben volt Bugarszky Dusán földmivessel, akire lakásán reá is találtak. Bugarszky rövid kihallgatás után beismerte tettét és eimondotta, hogy szombaton éjjel találkozott Szekulics Vélykóval a szántai-ut csárdánál. Szekulics éppen hazaindult a csárdából, mire ő

SALVATOR

kiváló bor- és lithiumos gyógyforrás

vese- és hólyagbajoknál, közhvénynél, cukorbetegségnél, vörhenynél, emésztési és lélegzési szervek hurutjainál kitűnő hatású. Természetes vasmentes tavanyvíz.

Kapható dárnyvizkereskedésekben és gyógyszerárakban. SCHULTES ÁGOST Szinye-Lipőcai Salvatorforrás-vállalat Budapest, V. Ruodf-rakpart 8.

bottal háromszor fejbevágta. Szekulics elszédült, de csakhamar magához tért és szembefordult támadójával, mire ő — Bugarszky — élesre font bicskájával ment Szekulicsnak és a viaskodás közben nvákat majdnem csontig elvágta. Így mondja el az esetet nagyjában a gyilkos, bár minden arra mutat, hogy a támadás orozva történt. Az áldozat koponyájának hátsó részén súlyos sebek tátonganak. Bugarszky Dusánt letartóztatták és átkísérték a zombori ügyosztás fogházába. Az eredményes nyomozást Martinovits György rendőrfelügyelő végezte.

* Az időjárás. Az állandó esős időjárás, mely a levegőt teljesen lehűtötte, komoly aggodalmakat kelt a gazdák körében, mert a kukorica nem tud megérni, s ami megértett azt nem tudják letörni, pedig a földet már jó volna szabaddá tenni s a jövő évi termés alá előkészíteni.

* Ismét a kivándorlási ügy-nök. Mint a héja, sas, vagy egyéb ragadozó, lecsap és elviszi a prédát Babics Szevo. A legegészségesebb, a legpénzesebb egyéneket, a katonasorban levőket szemeli ki és viszi őket az ígértföldjére Amerikába. A torontalmegyei Farkasdon sok leányt rikatott meg már Babics, mert elvitte a kedvesüket. Csekélyre 20—20 koronáért szállítja őket és az utiköltéséget is megtéríti. Babics kiseri rendszerint a kivándorlókat. A kivándorlási irodák is busás honoráriumban részesítik az ügy-nöket. A héten Jovános Zsérát, Damjanov Mihályt és Dusánt szállította, azonban az újdíktí határszéli rendőrség elfogta. Bevallotta, hogy rendszerint Titelen át szállította a szűkevényeket és hogy már igen sok bűn terheli a lelkét.

* Egy lóköttő. Budapesten csütörtök reggel a Florián-téren két lovat árult egy lerongyolt külsejű ember. A gyanus alakot a rendőrségre vitték, ahol kiderült, hogy Szekeres József a neve és többszörösen volt már büntetve. A lovakhoz úgy jutott hogy Bóasalmás és Szabadka között egy szerb emberrel találkozott, aki egy korcsmában ivott. A szerb megbizta, hogy járassa kissé a lovakat, ökelme pedig felhajtott Pestre. A soroksári várnál eladta a kocsit 20 koronáért. Letartózták.

* Rémes gyilkosság Nádálján. Kesanszki Ilija (Lalis) 45 éves nádáljai lakos, már évek hosszú során át rosszul élt Julia nevű feleségével. Életének javarészt a kocsimákban, csapszékekben töltötte iszákossággal. Rendesen részeg fővel ment haza s akkor feleségét hajánál cibálva, fogait kivervén, bottal, késsel véresen ütötte verte. Azzal gyanusította, hogy nem tisztességes asszony. Az asszony férjének rossz bánásmódját tűrte, ameddig csak tűrhette, végre megsokalta a sok civódást, verekedést a házban, azért elhatározta, hogy a gazlekű férjét — aki őt s gyermekeit éhezeti — elhagyja. Ilija erre azzal válaszolt, hogy megöli. Tervét már fél évvel ezelőtt akarta keresztülvinni, de nős gyermekei, meg a szomszédok beavatkozása után az meghiuult. Akkor is a rendőrök kezébe került. Mint munkakerülő elhagyta most Nádálját és külségről-külsőre vándorolt, ahol csak annyit dolgozott, amennyi a megélhetésre szüksége volt. Kedden reggel váratlanul Nádálján termett s egyenesen feleségének

a lakására sietett. Az asszonyon kívül senkisémm volt oda haza. A gyermekek mind mezei munkával voltak elfoglalva. Julia asszony megpillantván férjét az utca felőli ablakon, azonnal besietett a konyhába, hogy az udvarra nyíló ajtót elrekesse, majd a szoba egyik sarkába bujt. A vástotlekű ember a gyenge ajtót betörtte, majd sarkából kiemelte s a konyhába rugta. Élesre font konyhakéssel a kezében elbujt feleségét keresni kezdte, akit meg is talált. A megrémült hallottársárga arcú asszony lábával kegyetlenül taposta, azután éles késével mellét hátát, vállát vágdosta, szurkálta. A gyilkos — arca, keze, ruhája a fröcsönöz vértől mind véres lett s asszonyát még egyszer oldalba rugván — szűkésnek indult. Az utcán egy öreg asszonnal találkozott, akinek arra a kérdésre, hogy hol volt eddig s miért oly véres, gyalázatos feleletet adván, kifutott a mezőre, majd a határban a kukoricák közé bujt. A megsértett asszony rosszat sejtett s a gyilkos feleségének lakására igyekezett. A rémes látványra megborult Jajkiáltásaira csakhamar összecsozdult a szomszéd nép. Főjelentésére gyorsan kiment a véres dráma színhelyére az ottani orvos dr. Schwarc Adolf, hogy a haldoklónak segítséget nyújtson. De hiába! Az asszony a sok véresztéstől s a halálos sebekelől másnap szerdán hajnalkor a legnagyobb kínok között meghalt. Nádálja rendőrsége s a csurogi csendőrség kirendeltsége a gazembert éjjel nappal keresi, de nyomára eddig még nem akad.

* A sanrdjg főispán. Egyik felsőmagyarorsági megye főispán a gavalériájáról országsszerte ismert U. báró. A minap angol vendégeket fogadott kotelében. Ebéd után kávét szolgáltak fel, amidőn az egyik angol lord a kávé eredetéről kérdezősködött. Tudja meg lordsgod, mondá a báró, hogy ez a két elefánt védjegyű Diadal pörkölt kávé, amely a legjobb kávék keveréke, s mely a tulajdonos saját módszere szerint olyképen van konzerválva, hogy izét és zamaját éveikig megtartja. Minden jobb fluszkereskedésben kapható, azonban csak zárt csomagban és két elefánt védjeggyel szabad elfogadni.

* Utban az új százkoronás bankó. Október első napján már kibocsátják az új százkoronás bankókat. A régiokről ugyanis kiderült, hogy könnyen hamisíthatók. Az új százkoronások sokkal egyszerűbbek, formásabbak és csinosabbak lesznek a mostaninál és a rajzuk is megkönnyíti a hamisítás felismerését.

* Felhívjuk b. olvasóink figyelmét Fischer és Társai Nagyenyedi czég nagyterjedelmű faiskoláira és szőlőoltvány telepeire. Arjegyzeükük legujabb kiadása éppen most jelent meg.

Legrégibb, legelőkelőbb márka

Gróf Keglevich István utd.

COGNAC

BUDAFOK.

Az összes bol- és külföldi kiállításokon, legutóbb „Turin“-ban kizárólag díszoklevéllel kitüntette. Mindenütt kapható.

* Kula polgári fiu- és leányiskolát kap. A vármegye egyik legtekintélyesebb nagyközsége memorandumot küldött múlt héten a kultuszminiszteriumba. Ingyen telket, megfelelő új épületet, igazgatói és szolgálatást, teljes pedagógiai felszerelést és ingyen fűtést, meg a tanárok nyugdíjárulékaiknak állandó fizetését ajánlja föl az államnak, ha Kulán negyosztályú fiu polgári iskolát és ugyancsak négyosztályú leány polgári iskolát állít. A két iskolát 1914. szeptember 1-én fölállítja a kormány, mondja az Ujvidéki Hírlap.

* Uj adóhivatal. Mialatt Baján egy monstre-deputáció összeállításán fáradoznak, hogy ezzel a kormánytól egy törvényeszköz fölállítását kieszakozzák, az alatt hirtelen, hogy a selyemgyáraknak befellegzet, az adóhivatalukat pedig megosztják. Hír szerint Bácsalmás rövid időn belül adóhivatalt kap és ehhez a bajai adóhivattal fognak néhány községet elszakítani.

* Két világgjáró tudós Szegezen. Két érdekes ember járt Szegezen. Két rajongó zsidó rabbi: Dávid Baron Angliából és Feinsilber Róbert budapesti talmu tudós. Ami érdekessé teszi ezt a két zsidó teológust, az, hogy Krisztus hirdetői, a szeretet evangéliumának apostolai. Amerika földjén százával teremnek az evangéliummagyarázó szabad keresztény felekezetek, amelyek Krisztus tanításait hirdetik, de idáig még zsidó teológusok nem igen akadtak, akik Krisztus isteni küldetését vallották volna. Zangwill, a cionizmus zseniális uttörője és Nordau voltak az első, akik a Jézust, mint a zsidó proféták büszkeségét visszakövetelték maguknak a szeretet tanításával együtt. A világgjáró két tudós most Szegezen Krisztus messiás voltát hirdeti.

— Krisztus a szeretet, a bünboosánat, a becsületesség hirdetője volt, — mondta Feinsilber rabbi — tehát Izrael igazi profétája és a zsidóság akkor tévedett legnagyobbat, amikor Krisztusban nem ismerte föl az emberiség megváltóját. Mi a szentírásból, az özsvetésekből és a talmu tanításából bizonyítjuk Jézus isteni küldetését a legközelebb a zsidók részére előadást tartunk Krisztus tanításairól.

— Tehát egy új keresztény hitfelekezet?

— Nem, mi zsidók vagyunk, de hiszünk Krisztus isteni küldetését.

* Szabadka jövő évi költségvetése. Szabadka város 1913. évi költségvetését a számvevőség elkészítette. A kiadások összege 3,632,574 koronát tesz ki, a bevételé pedig 3,080,000 koronát. A hiányt 39 százalékos pótdó fedezni, amely pótdó a város óriási fejlődésének

és a kiadások jelentékeny emelkedésének ellenőre az előző évekkel egyenlő. A költségvetésbe be van állítva az új három milliós városháza amortizációja és a néhány hónappal ezelőtt még szerencsés időben fölvert hat milliós kölcsönnek a törlesztése is. Szabadka város iskolákra éventként egy millió koronát költ. Legnagyobb jövedelme a szántóföldekből van (901,000 korona), erdői és legelő 250,000 koronát, házai több mint 100,000 koronát hoznak. Birtokváltási illeték címén 102,000 korona, kövezési vámdíj címén 70,000 korona, örökáron eladott homokterületekért vételár törlesztés címén évi 90,000 korona folyik be.

* Zongoratulajdonosoknak szives tudomására hozzuk, hogy **Fink Leo**, a híres Keresztély-féle fővárosi zongoragyár hangverseny hangolója többek hívására városunkba érkezett és itten, valamint a környéken is egyes hangolásokat 6 koronájával végez. Javításokat külön alku szerint. Előjegyzéseket elfogad a lakásán: az „Elefánt”-szállodába.

ARENA MOZI

műsora:

Szenzációs! Világláger!

ARANSZIV

- A Nordisk film Co 3 felvonásos drámája.
 2. Express híradó.
 3. Elhibázott spekuláció. Humoros.
 4. Közdelem a kincserért. Dráma.
 5. Szenvedélyes dohányzó. Humoros.

Legközelebb: **A bohóc.**

SLÁGER NAPTÁR:
 Okt. 9-10 A sötét múlt. Dráma. (Monopol.)
 Okt. 12-13 Az apa becsületeért. (Monopol.)
 Okt. 16-17 Dr. Gar el Hama II.
 Okt. 19-20. Katonabecsület. Nordisk.

* Sertészárlat. A város belterületén a sertésvész járványos fellépte megállapítottat, a F. M. 9300/908. számú rendelet alapján, az alábbi sertésforgalmi korlátozások lépnek életbe: 1. A fertőzött udvarban és ezzel közvetlen szomszédos udvarokban lévő sertések, tartózkodási helyeikről csupán levágás céljából és csak szekezen szállíthatók el a zárlat tartama alatt. 2. A lezárt udvarokból szállás takarmány, szalma kiszállítás tilos. 3. Henteseknek állatkereskedők és herélőknek (mikarólók) a sertésolakra (szállásokba) bemenni tilos. 5. Fertőzött udvarokba újabb sertéseket beszállítani a zárlat tartama alatt tilos. 5. A sertésvásárok tartása. 6. A sertéseknek közlegelőre való kihajtása betiltatnak. 7. A sertések megbetegedése és elhullása hozzá azonnal bejelentendő, az elhullott sertésről szóló marhalevel beszolgáltatandó. 8. Sertésekre marhalevelek ki nem állíthatók. 9. Idegen községből származó sertések a községen át nem hajthatók, hanem oly utra tereleendő, melyen a város elkerülhető. E rendelkezések megszegése, az 1888. évi VII. tcz. 154. §-a alapján 200 koronáj terjedhető pénzbírsággal büntetettik. Zombor 1912. évi szeptember hó 15-én. Lisztyevity Titusz s. k. rfőkapitány.

* A hálósobák réme, a poloska kiirtása eddig a lehetetlen dolgok közé tartozott. Mióta azonban a „Lücherer Cimexin” történet próbák beigazolódtak, hogy a Cimexin hatása folytán a peték rögtön kiszáradnak és többé ki nem kelnek. A Cimexin mindenütt használható, szövetet, bútort, falat vagy festést nem pusztít; nyomot, vagy foltot nem hagy. Moly ellen egyedül biztos szer. Kapható:

Német Ignác gyógyszerárában és a készítőnél „Lücherer Gyula gyógyszerárában Bártfán.”

(Megbízható gyógykezelés. Zavart émiészéssel ellátott egyének, kik étvágyhiányban, felfuodásban, gyomorgöröskben és rendetlen székelésben szenvednek, a „Moll-féle seidlitz-nor” használatával rövid időn mulva visszanyerte egészségüket. Egy doboz ára 2 korona. Szétküldés naponta utánvétellel Moll A. gyógyszerész, os. és kir. udv. szállító által Bécs, I. Tuchlauben 9. Vidéki gyógyszerárakban határozottan Moll-féle készítmény kéréndő az ő gyári jelvényével és aláírásával.

Tisztelettel kérjük vidéki előfizetőinket, **hogy az illető postahivataloknál az előfizetés megújítása iránt lehetőleg gyorsan intézkedni sziveskedjenek,** hogy a lap szétküldése fönnakadást ne szenvedjen.

IRODALOM.

— Az irodalmi törekvések forradalma. A mi elernyedt idegzeti közönségünk érdeklődését ma már igazán csak valami szokatlan szenzáció tudja felébreszteni. Valami frappánsnak, valami szinte hihetetlen dolognak a hirtelen hatásával kell manapság a közönséget elbűvölni. Pedig ma már ritkán sikerül ez. Mihozáánk a szerkesztőségbe igen gyakran küldenek gyárosok, feltalálók, magánosok, könyvkiadók újabb és újabb cikkeket és könyveket. A beküldött cikkeknek vagy könyveknek rendszert az árát is közlik, hogy ismertetésükben azt is megemlítsük. És itt a bükkenő. A jelzett ár majdnem mindig olyan magas, hogy a közönség, még ha netán szlkégsége volna is az illető cikkre, annak drága ára miatt nem vásárolhatja meg. Pedig a nagy amerikai és külföldi cégek azáltal érik el óriási üzleti forgalmukat, hogy cikkeiket szinte hihetetlen olcsó áron árusítják. És ez az, amit a hazai könyvkiadók, gyárosaink stb. nem értenek meg. Nagy forgalom csak olcsó árral érhető el. És most következik az, amiért mi ezeket a panaszos sorokat megírjuk. Mert meglátszik a magyar termelő, illetve a magyar könyvkiadó világában forradalmi mozgalom van kialakulóban. A posta egy díszes, izléses vászonkötésű könyvet: Szomaházy Istvának, legújabb kötetét. Az utolsó kérdéstá címl munkáját hozta. És most következtet be a fent említett szenzációs és frappáns hatás. Azt hittük, hogy ennek a finom, izléses és díszes könyvnek, a magyar díszkötésű könyvek rendes ára szerint, legalább is három-négy korona lesz az ára. Nem, ennek a könyvnek 50 fillér az ára! És mint a kiadó, Vári Dezső, — aki egyuttal a Képes Hét-nek, ennek a kitünően szerkesztett és Magyarország legolcsóbb képes heti lapjának is a szerkesztő-tulajdonosa, — jelzi, 50 filléres árban egész sorozatát indítja meg a magyar könyveknek. Mindegyike elsőrangú, izléses, díszes kötésben a legismertebb magyar és külföldi írók munkája lesz. Mi tehát a legösszintébben ajánljuk olvasóinknak, hogy fizeszenek elő a negyedévenként 2 korona 70 fillérre kerülő Képes Hét-re, mert ezzel az érdekes képes heti lappal kapcsolatban, idők folyamán, a legszébb könyvtárra tehetnek szert. Mutatványszámot ingyen és bérmentve küld a Képes Hét kiadóhivatala: Budapest, V., Visegrádi-utca 13/a.

— A tel köseledéttel alig szükséges már a magyar olvasóközönség figyelmét arra felhívni, hogy igazi műveltség alig képzelhető ma egy jó napilap járátása nélkül. A legmelegebben ajánlhatjuk azért

az új évnegyed alkalmából a Pesti Hirlap-ot, mely ma az ország legjobb, legel-terjedtebb és legbővebb tartalmu napilapja. Példányszáma 120—130 ezer, amit még a legcsöbbsz álléris boulevardlapok sem értek el s tartalma napról-napra s legbővebb és legváltozatosabb. Munkatársai közé számítja napjaink legjobb nevű és legkedveltebb íróit, mint Gárdonyi Géza, Molnár Ferenc, Heltai Jenő, Szomaházy István, Szini Gyula, Lengyel Menyhért, Abonyi Árpád, Porzolt Kálmán, Lux Terka, Szabóné-Nogáll Janka, Móricz Zsigmond, Tömörkény István, Murai Károly, Várdi Antal, Pakots József, Pásztor József, stb., stb. A Pesti Hirlap minden előfizetője, aki legalább három hónap óta tartja a lapot, karácsonyi ajándékul kapja a Pesti Hirlap nagy képes naptárát, mely az idén pompás vázonkötésben és fényes kiállításban fog megjelenni s melybe a Pesti Hirlap írt felsorolt jeles munkatársain kívül im még Bródy Sándor, Krúdy Gyula, Zsoltos László, Berkes Imre, Kanizsai Ferenc, stb. is. Ezért a gazdag tartalmu szép-irodalmi almanachért valóban érdemes az előfizetők közé állani. A Pesti Hirlap előfizetői kedvezményes áron kapják a Divat Salon című kitűnően szerkesztett divatlapot is. A Pesti Hirlap ára egy óra csak 2 kor. 40 fill., negyedévre pedig 7 korona és a Divat Salonnal együtt 9 korona. A Pesti Hirlap kiadóhivatala, hova az előfizetést küldeni kell, Budapest, V., Váci-körút 78. alatt van.

— A délmagyarországi hadgyakorlatokról négy jól sikerült képet közöl a Várdi Antal és Falk Zsigmond dr. szerkesztette, s immár harmincharmadik évfolyamát járó Ország-Világ. Egyik a legnépszerűbb pihenőjét mutatja, másik a gyalogosság ifjvonulását, a harmadik a külföldi atlaszokat s a negyedik a trónörökösöt meg a hadügyminisztert. Vagy tizenegy kép egy párizsi magyar szalonot mutat be a külföldi beltről. A német császárszövetségi tartózkodásával két kép foglalkozik, s az alkoholelles Good-Templar-Rend most eldült irodalmi pályázatának első díjat is elének hozza egy jól sikerült illusztráció. Egy sereg arckép, zsáner- meg divatképezési még ki e szám illusztrativ tartalmát. A lap irodalmi részébe regényeket, elbeszéléseket, kritikai cikkeket avagy költésényeket írtak: Balla Ignác, Bánásh László, Borbély József, Cséri A., Csöte Károly, Csillag Gyula dr., Falk Zsigmond dr., Feleki Sándor, Rogoz Oszkár, Sárkány Imre, Timár István, Várdi Antal stb. Tartalmas, kitűnően szerkesztett rovatok ezenfelül: Színház, Művészet, Irodalom, Hírek, Zene, Sport stb. Mutatvány-számot ingyen küld a kiadóhivatal (Budapest, V. ker., Hold-u. 7), ahová az előfizetési pénz is beküldhető. A lap ára félévre 8 kor.

— A „Vasárnapi Ujság“ szeptember hó 29-iki száma feltűntést kellő szépek képeket közöl a Bécsben, a delegációban történt eseményekről, Rippl-Római József kaposvári otthonából, a Szombathelyen rendezett vasvármegyei múltörténeti kiállításból, Benedek Marcell új darabjának Nemzeti Színház előadásáról, a motorosok-versenyéről, stb. Szép-irodalmi olvasmányok: Szende Dárday Olga és Barrie regénye, Szöllösi Zsigmond novellája, Vargha Gyula Heine-fordításál, Juhász Gyula verse. Egyéb közlemények: Manuel portugál király Bécsben, cikkek és kép Marschal von Biberstein báró londoni német nagykövetről s a rendes heti rovatok: Irodalom és művészet, sakkjáték stb. — A „Vasárnapi Ujság“ előfizetési ára negyedévre öt korona, a „Világkrónika“-val együtt hat korona. Megrendelhető a „Vasárnapi Ujság“ kiadóhivatalában (Budapest, IV. ker., Egyetem-utca 4. szám.) Ugyanitt megrendelhető a „Képes Néplap“, a legolcsóbb újság a magyar nép számára, félévre két kor. 40 fillér.

NYILTTÉR.)*

Az automobil-sport legnagyobb veszedelme

II nem a baleset lehetősége, hanem a komoly meghülés valószínűsége. Különösen hőlygek vannak ennek a veszedelemnek kitéve, ezért kellene, hogy minden automobil-utazásra vigyene magukkal egy doboz valódi Fáy-féle asvány-pasztilát. A pasztilák megvédik a száj a nyak nyákhártyáit az éles levegő és a por hatásától és gyorsan megszüntetik a már meglévő ingert. Egy doboz ára 1 korona 25 fillér, de jól vigyázzon, nehogy hamisítványt adjanak.

HIRDETÉSEK.

2501/kg. 1912.

Pályázati hirdetmény.

Veprói községben megüresedett községi orvosi állásra pályázatot hirdetek.

Az állás javadalmazása: havi előleges részletekben fizetendő évi 1600 korona készpénzfizetés s az 1908. évi XXXVIII. t. c. 15. §-a szerinti ötévenkénti 200 kor. nyugdíjba beszámítandó korpótlék, mely 800 koronáig emelkedhet, 800 kor. lakáspénz, szabályrendeletileg megállapított látogatási s egyéb díjak s fuvarátalány.

A megválasztandó orvos kézi gyógy-szertár tartására kötelezett.

Felhívom pályázni óhajtozókat, hogy szabályszerűen — születési anyakönyvi kivonattal s az eddigi működést igazoló hatósági bizonyítványokkal is felszerelt pályázati kérvényeiket hozzám **f. évi október hó 15-éig** nyújtsák be, mert a később érkezőket figyelembe nem veszem.

Kula, 1912. szeptember hó 6-án.

Dr. BUDAY,
főszolgabíró.

Lapunk nyomdájában
tanonc
fizetéssel felvétetik.

4298/kg. 1912. sz.

Pályázati hirdetmény.

Bács-Bodrog vármegye palánkai járáshoz tartozó **Dunabölkény** nagyközségben ujjonnan rendszeresített községi segédjegyzői állásra pályázatot hirdetek és felhívom mindazokat, akik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy az 1883. évi I. t. c. 6. §-a; illetve az 1900. évi XX. t. c. 3. §-ában előírt képesítésüket, eddigi alkalmazatásukat és a német nyelvben való jártasságukat igazoló okmányokkal felszerelt kérvényüket hozzám legkésőbb **f. évi október hó 10-ig** annál is inkább nyújtsák be, mert a később érkező kérvényeket figyelembe venni nem fogom.

Ezen állás javadalma: évi 1000 korona fizetés.

A választás határidejét később tűzöm ki. Palánka, 1912. szept. 17.

ZSIGMOND,
főszolgabíró.

*) Ezen rovat alatt közzétettéket nem vállal felelősséget a szerk.

3994/1912.

Pályázati hirdetmény.

Bács-Bodrog vármegye palánkai járáshoz tartozó **Farrag** nagyközségben rendszeresített községi segédjegyzői állásra pályázatot hirdetek és felhívom mindazokat, akik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy az 1883. évi I. t. c. 6. §-a illetve az 1900. évi XX. t. c. 3. §-ában előírt képesítésüket, eddigi alkalmazatásukat és a szerb nyelvben való jártasságukat igazoló okmányokkal felszerelt kérvényüket hozzám **f. évi október hó 10-ik napjáig** annál is inkább nyújtsák be, mert később érkezőket nem fogom figyelembe venni.

Ezen állás javadalma: évi 600 korona fizetés, évi 400 korona állami fizetés kiegészítés, ezenkívül 300 korona lakáspénz. A lakáspénzt megszavazó képviselő-testületi határozat még törvényhatósági jóváhagyást igényel.

A választást később fogom kitűzni.

Palánka, 1912. szept. 17.

ZSIGMOND,
főszolgabíró.

4233/1912. szám.

Pályázati hirdetmény.

Járásom **Kucora** községében megüresedett jegyzői állásra pályázatot hirdetek.

Az állás javadalmazása:

1. Készpénzben 800 korona.
2. Természetbeni szabadlakás és kétnegyed telek föld adómentes élvezete, mely után az illetékegyenértéket is a község fizeti.

3. A községben az elfogatosok által teljesítendő daracrlés, az örlemények gőz- vagy vízimalmomba szállítása és visszahozatala.

4. Bács-Bodrog vármegye területére díj nélküli fuvar és hat ül erdei kemény tüzifának a jegyzői lakba évenkénti beszállítása.

5. A magánmunkálatokért szabályrendelet szerint szedhető díjak.

Felhívom pályázni óhajtozókat, hogy szabályszerűen felszerelt pályázati kérvényeiket hozzám **f. évi szeptember hó 30-áig** adják be.

Kula, 1912. szeptember hó 10-án.

Dr. BUDAY,
főszolgabíró.

3270/1912.

Pályázati hirdetmény.

Bács-Bodrog vármegye **Palona** nagyközségben lemondás folytán megüresedett községi segédjegyzői állásra pályázatot hirdetek.

Felhívom mindazokat, akik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy az 1883. évi I. t. c. 6. §-a illetve az 1900. évi XX. t. c. 3. §-ában előírt képesítésüket és eddigi alkalmazatásukat igazoló okmányokkal felszerelt kérvényüket hozzám legkésőbb **f. évi október hó 20-áig** annál is inkább terjesszék be, mert a később érkezőket nem fogom figyelembe venni.

Az állás javadalma: évi 600 korona fizetés és megfelelő állami fizetés kiegészítés, ezen kívül évi 300 korona lakpénz.

Megjegyzem, hogy miután ezen állás csak a közel multban lett irnoki állásból segédjegyzőivé átszerveve az állami fizetékiegészítés összegének ujabb megállapítása jelenleg még folyamatban van.

A választást később fogom kitűzni.

Palánka, 1912. szept. 17.

ZSIGMOND,
főszolgabíró.

5621/kig. 1912.

Pályázati hirdetmény.

Járásomhoz tartozó **Péterréve** nagyközségben elhalálozás folytán üresedésbe jött községi segédjegyzői állásra ezennel pályázatot hirdetek és felhivom ezen állás elnyerési óhajtókat, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényeiket hozzám **folyó évi október hó 15-ig** terjesszék be.

Az állás javadalmazása 1200 korona havi előleges részletekben kiszolgáltatóndó fizetés.

Óbecse, 1912. szeptember 21-én.

Dr. BALATON,
főszolgabíró.

3893/1912.

Pályázati hirdetmény.

Bács-Bodrog vármegye palánkai járáshoz tartozó **Parrag** nagyközségben rendszeresített községi végrehajtói és husvizsgálói állásra pályázatot hirdetek és felhivom a pályázni óhajtókat, hogy a husvizsgálói tanfolyam sikeres elvégzését, illetve husvizsgálói képesítésüket, eddigi alkalmaztatásukat és a szerb nyelvben való jártasságukat igazoló okmányokkal felszerelt kérvényüket hozzám **f. évi október hó 10-ig** annál is inkább nyújtásuk be, mert a később érkezőket figyelembe venni nem fogom.

Ezen állás javadalma: évi 600 korona fizetés.

A husvizsgálói díj a községi pénztártól illeti.

A választást később fogom kitűzni. Palánka, 1912. szept. 17.

ZSIGMOND,
főszolgabíró.

Kalodont

FOG-KRÉM és SZÁJVIZ

antisepticus, kellemes ízű.

24 év óta ajánlják állandóan orvosok és fogorvosok.

Ne lém... Ez a valódi **Jacobi antinociotia** advarca-bívely! Nagyban árusítás: **Adolf & Alex. Jacobi** Wien, VIII.

Lapunk nyomdájában

1-1 **leány**

tanulónak felvétetik.

TŰZIFA.

A főhgi. halászlati központ Epatinban

ajánl és szállít mindennemű **tűzifát bármely állomásra.** Rendelésnél a rendelt fa árának $\frac{1}{4}$ része előre beküldendő. A szállítás utánvétellel történik.

Jó és pontos kiszolgálásról, becsületes mértékről a tulajdonos neve szavatol.

Faarak vagonba rakva tölgy hasáb 33 k., kemény dorong 24 k., szil hasáb 28 k., puha hasáb 19 k., puha dorong 15 kor.

Egy 10 tonnás vagonba rakható 5—5 $\frac{3}{4}$ öl Egy 15 " " " 8—8 $\frac{3}{4}$ öl

Fuvardíjak 15 tonnás vagonrakományonként tehát 8—8,5 ölenként.

Ezen vagon ugyanis jobban használható ki, mint a 10 tonnás.

Állomás	tölgy hasábja						kemény dorongja						Állomás	tölgy hasábja						kemény dorongja					
	k	f	k	f	k	f	k	f	k	f	k	f		k	f	k	f	k	f	k	f	k	f		
Bács-Kertes . . .	18	50	15	—	15	50	12	50	12	—	—	—	Báctóváros . . .	54	—	44	—	45	50	38	—	35	—		
Szilágyi	15	50	12	50	13	—	10	50	10	—	—	—	Boróc	55	50	45	—	47	—	41	—	36	—		
Szond	21	50	18	—	18	50	15	—	14	—	—	—	Uj-Palánka . . .	60	—	49	—	51	—	28	50	39	—		
Gombos	29	—	24	—	25	—	20	—	19	—	—	—	Regöcse	41	50	34	—	35	—	28	50	27	—		
Bács-Szt-Iván . .	35	50	29	—	30	—	24	—	23	—	—	—	Orszállás	41	50	34	—	35	—	21	—	27	—		
Zombor	21	50	17	50	18	50	15	—	14	—	—	—	Gádor	31	—	25	—	26	—	20	—	20	—		
Szabadka	54	—	44	—	45	50	37	—	35	—	—	—	Zsarkovác	29	—	24	—	25	—	22	—	19	—		
Kisvörösgyháza .	66	—	54	—	56	—	45	—	43	—	—	—	Sztapár	32	50	26	50	27	50	25	—	21	—		
Vámtelek	71	—	58	—	60	—	48	50	46	—	—	—	Szilberek	37	—	30	—	31	50	41	—	24	—		
Pacsér	78	—	64	—	66	50	53	50	51	—	—	—	Paripás	60	—	49	—	51	—	44	—	39	—		
Kossuthfalva . .	80	—	65	50	68	—	54	50	52	—	—	—	Parrag	64	50	53	—	55	—	47	50	42	—		
Angyalbandi . . .	66	—	54	—	56	—	45	—	43	—	—	—	Szépliget	69	—	56	50	58	50	47	—	45	—		
Középszállás . .	65	—	53	—	55	—	44	—	42	—	—	—	Bulkeszi	74	—	60	—	62	50	50	50	48	—		
Duboka	63	—	51	50	53	50	43	—	41	—	—	—	Csonoplya	35	50	29	—	30	—	24	—	23	—		
Lászlószállás . .	61	50	50	—	52	—	42	—	40	—	—	—	Kerény	38	50	31	50	32	50	26	—	25	—		
Cservenka tölgy .	60	—	49	—	51	—	41	—	39	—	—	—	Újszivác	47	50	39	—	40	50	32	50	31	—		
Cservenka	58	50	48	—	49	50	40	—	38	—	—	—	Oszivác	47	50	39	—	40	50	32	50	31	—		
Veperöd	54	—	44	—	45	50	37	—	35	—	—	—	Kula	60	—	49	—	51	—	41	—	39	—		
Szentfűlöp	49	—	40	—	49	—	30	50	32	—	—	—	Ujverbász	67	50	55	—	57	50	46	—	44	—		
Hódság	44	50	36	50	38	—	27	50	29	—	—	—	Nemesmilitics . .	32	50	26	—	27	50	22	—	21	—		
Bácsordás	40	—	32	50	34	—	27	50	26	—	—	—	Tavankút	49	—	40	—	41	50	33	50	32	—		
Kis-Gombos	40	—	32	50	34	—	29	50	26	—	—	—	Bajmok	44	50	36	—	38	—	30	50	29	—		
Dernye	43	—	35	—	36	50	33	50	28	—	—	—	Babapuszta . . .	40	—	32	50	34	—	27	—	26	—		
Bács	49	—	40	—	42	—	37	—	32	—	—	—													

10 tonnás vaggonnál az összes fanemekre a puha dorongfaért fizetendő díjtételek érvényesek. Ezen fuvardíjak csak átlagot képviselnek, mivel nem minden vagonrakomány pontosan egyforma súlyu.

Főhercegi halászlati központ Epatin.

A mesterdálnok ....

Cipőm szép és tökéletes, Benne jární elvezetes, Mert ha cipőt szegtek, varrok, Rajt' van

PALMA
kaucsuk sarok.

Tanács és segítség!

azoknak, akik bármily okból támadt emésztési zavarokban, gyomorégés, savittengésben, székrekedésben és gyomorfájásban és ezekkel kapcsolatos bajokban szenvednek gyógyszer nélkül hoznak a már több mint 30 év óta bovált

BRÁDY féle
GYOMOR-GSEPPEK

ezelőtt Máriacelli cseppek. Kapható minden gyógyszerboltban. Egy nagy üveg K 1'60, kis üveget — 90 fillér, 8 üveget K 5'40, 3 nagy üveget K 4'80 beküldése után küld franco: **BRÁDY K.** gyógyszerboltja a „M a g y a r - K i r á l y h o z” Bécs, I. Flatschmarkt 2., Depot 5. Ugyolyjunk a védőjegy, amely a Máriacelli Szűz Máriát ábrázolja, a vörös színű csomagolásra és az aláírásra, a mely az oldalt levő kép másolata és utasítsunk vissza minden utánzatot. Kapható: Schubert A. városi gyógyszerboltban Zombor, a nagy szerb templom mellett.

KÁVÉHÁZ

BUDAPESTEN

Aranybánya, ritka alkalom nappali és éjjeli üzlet, teljesen konkurencia nélkül, betegség miatt

rögtön eladó.

Szükséges tőke 60.000 kor. Bővebbet Bánó, Bpest, I., Schwartzter Ferenc-u. 3.

RAGÁLYOK ellen

most igen alaposan kell védekeznünk, mert vörheny, kanyaró, typhus, himlő és egyéb ragályos betegségek a meleg nyár után fokozottabbn érvel lépnek fel, mint más évszakokban, miért is szükséges, hogy minden háztartásban egy megbízható fertőtlenítőszer kéznél legyen. — A jelenkor legmegbízhatóbb fertőtlenítő-szere a

Lysoform

szagtalan, nem mérgező, olcsó és eredeti üvegekben 50 fillérért minden gyógyszerárban és drográriában kapható. Hatása gyors és biztos, miért is az összes orvosok beteggyógyak fertőtlenítésére, antiseptikus kötéseknek (sebekre és dagadtokra), kéz- és eromosásra és ragályok elhárítására, nőknél altesti irritációra, stb. mindenkor ajánlják.

Lysoform-SZAPPAN

finom, gyenge pipereszappan, 1% lysoformot tartalmaz és antiseptikus hatású. Alkalmazható a legkényesebb bőrre, még csecsemőknek is; szőpiti, megpuhítja és illatosítja a bőrt. Egy kísérlet és Ön a jövőben kizárólag ezen szappant fogja használni. Darabja 1 korona.

Fodor menta-lysoform

erősen antiseptikus hatású szájvíz. Szájbűzt rögtön és nyomtalanul eltünteti és a fogakat konzerválja. Használható továbbá orvosi, utasítás szerint toroklobnál, gegerbántalmaknál és náthás esetén gurgulizásra. Néhány csepp elegendő egy fél pohár vízre. Eredeti üvegeje 1 korona 60 fillér.

Az összes lysoform-készítmények kaphatók minden gyógyszerárban, drográriában és utjabban a jobb fűszerkereskedésekben is. Kívánára bárkinek ingyen és bérmentve megküldjük az „Egészség és fertőtlenítés” című érdekes könyvet.

Ahol Lysoform nem volna kapható, oda közvetlen is küldünk 6 korona előzetes beklüldése esetén 3 üveg Lysoformot, 2 db szappant és 1 üveg szájvizet.

Dr. Keleti és Murányi

Vegyszeti gyára Újpesten.

Világkiállítás St. Louis 1904 Grand Prix.

Tisztítsd csak

Globus
Fém-tisztítókivonattal
a világ legjobb fém-tisztítószeré

Jobban tisztít mint más tisztítószer.

Üzlet-megvétel.

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy a Zomborban, Antal-utca és Kereszt-utca sarkán levő

fűszerüzletet

Dománovits Gábor urtól megvettem és mai naptól fogva saját nevenem tovább vezetem. Az üzletnek esetleges aktívái és passívái Dománovits Gábort illetik, mivel én csakis az árut feltár szerint vettem meg.

Becsés pártfogást kérve, maradtam Zombor, 912. szept. 25. tisztelettel
Szentgyörgyi György.

Ueberall Glühlicht!

(Ersatz für Kohlenlas oder elektrisches Licht.)
!! Ueberalls blendend helles Licht !!

„ARGUS“

Geldene Medaillen: Paris, London. Endlich ist es gelungen, einen neuen Brenner herzustellen, der allen Anforderungen entspricht. Ist absolut das Vollkommene und wird von keinem anderen System nur annähernd erreicht. Brennt sofort, geräuschlos, so hell wie Gas, oder elektrisches Beleuchtung. 1 Liter Petroleum brennt 15-18 Stunden. Leichter zu behandeln wie eine gewöhnliche Lampe. Ueberall anzuwenden, nur Durchmesser der Schrauböffnung des Bassins angeben. Preis samt Netz und Zylinder kompl. KRONEN 7.50. Ersatz-Glühkörper 50 h. Ersatz-Zylinder. 40 h. Eigene Fabrikation von Glühkörpern aller Systeme.

Preislise von Beleuchtungsartikeln, Petroleumöfen und Neuheiten gratis und franko.
Solvente Vertreter und Händler gesucht.
Gasglühlicht-Industrie. Haupt- Josef Hirsch
Wien VIII., Kochgasse Nr. 3.

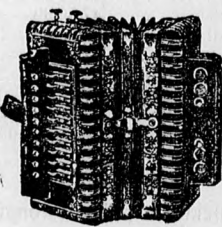

Első magyar villamos erőre berendezett hangszergyár Stowasser J.

cs. és kir. udvari szállító, színházak, zenedék, hadsereg stb. szállítója, a Rákóczi-tárogató és a Hangközöngerenda-feltalálója Budapest, II., Lánchíd-utca 5. Gyár: Ontóház-utca 2. Ajánlja saját gyárában készült húros-, vonós-, fuvós és ütőhangszereit és azok alkatrészeit, valamint quint tiszta hurokat. Hégedük 3, 4, 5, 6 frittől feljebb, legjobb felszerelés szerint. — Tárogató rózsafából, új ezüst billentyűvel és iskolával 30 frittől feljebb. Harmonikák leg-

jobb, erős, elpusztíthatatlan hangokkal 250, 3, 4, 5 forinttól feljebb. Különböleges acélhangu hangversenyharmonikák, saját minták Stowasser, a hangfokozó gerenda feltalálója, mely által bármely hegedű vagy gordonka sokkal jobb, erősebb és légyabb hangot nyer (biztos siker) hegedűbe javítással 4 frt, Harmonium világhírű, legjobb gyárt-

mány 65 frittől feljebb. Javítások az összes hangszereken, különleges, szakkerü pontos-sággal, j u t á n y o s áron. — Zenekarok teljes felszerelése előnyös feltételek mellett, jutányos árban, elismert jó minőség. A legtöbb katonai zenekar szállítója.

Hagyország legnagyobb vonós és fuvós hangszergyára. Általános a legszolidabb kiszolgálásról elismerve. Árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

HABERFELD SAMU FOGTECHNIKUS

budapesti egyetemi tanárok volt I. assistense
Dr. Feles Adolf fogorvos
regi lakásában

ZOMBORBAN, SZÉCHÉNYI-KORUT.
Méréselt árak. Præcis kiszolgálás.

Grand HOTEL ESPLANADE

Nagy SZALLODA BUDAPEST, III. ZSIGMOND-UTCA 38-40. Telefon 180-35.

a Szent-Lukács- és Császár-gyógyfürdőkkel szemben. (Rózsadomb parkos tövében). A modern technika legújabb vívmányainak alkalmazásával teljesen újonnan épült hat emeletes szálloda 250 szobával. Részlet, központi gősfűtés, minden szobában hideg-meleg víz, villanyvilágítás, Liftok, külön olvasó-, társalgó-, író-szobák stb.

Elsőrangú étterem és kávéház

Penziónrendszer is. Kereskedelmi utazók és fürdőzőknek igen alkalmas. A vonatokhoz saját autójáratok. Villamos közlekedés minden irányban. — Mérsékelt polári árak. Szives pártfogást kér Pallai Miksa, igazgató tulajdonos.

NAGYENYED= re
 Alsófehér m.

forduljon minden érdeklődő, ki súlyt fektet elsőrendű fajtisza anyagra

Gyümölcsfacsemeték
 sétányfák, dízszerűek, tülevelűek, kerítés-növények, bogógyümölcslik stb.

Szőlőoltványok
 (elsőrendű áru) európai és amerikai sima és gyökeres vesszők. Oktató díszárjegyzék kívánatra ingyen.

FISCHER és Társa
 faiskolák és szőlőoltványtelepek

400 láncz — a bánati földnél is termékenyebb feketeföld és kasszálló úrilakkal sok épülettel és szőlővel eladó 2000 öles láncza 1750 kor., a birtok a Kiskunhalas-majsa vasút és műút között van és külön vasútállomással bír. Vételre kevés fizetésre hosszabb idő van. Vevők **Kiskunhalas állomásra** való érkezésüket táviratilag tudassák, hogy szintén ott lehessenek és a birtokra elvihessenek. **KECSKEMÉTY BÉLA**, mérnök, Kiskörös.

BINGHVARY JÓZSEF
 ZÖLÖTÉPÉNY, CIGÁNYCSÉPA (KISKUNHALAS)
CZEGLED (PESTHEGYE)

Nagyobb mennyiségű

nemes gyümölcsfacsemete, bogógyümölcslik, vadonok, kerítősüvények, sima és gyökeres szőlővesszők

stb. Kaphatók.

Tessék kimerítő árjegyzéket kérni.

Tisztelt Háziasszony!
 Vegyen kizárólag két elefánt védjeggyel

„DIADAL”
 pörkölt kávé

mely a világ legjobb kávékeveréke

erejét, ízét, illatát állandóan megtartja.

Csak zárt csomagokban e védjeggyel valódi.

Kapható minden fűszerüzletben. Óvakodjunk utánzatoktól. Minden két kilóhoz egy legyen kávésbögre.

1/4 kiló Diadal pörköltkávé 1 korona 25 fillér.
 1/4 kiló Salon Diadal pörköltkávé 1 korona 35 fillér.
 1/4 kiló Elite Diadal pörköltkávé 1 korona 50 fillér.

WASHALL

legjobb mosószer

Washall Company Wien II/27.

Főraktár:
 KLEIN VILMOS és TÁRSA CZÉG, ZOMBOR.

CLIMAX

versolajmotorok és lokomobilok 3-70 HP.
 Magasnyomású versolajmotorok :: erőig ::

15-180 lóerőig

legelőszőbb és legmegbízhatóbb üzemlet biztosítják. Üzemkölség lecsökkenteni. Alacsony zavartalan üzemlet — Pénzügyi előnyökkel rendelkezik! Egy szerű kezelés! Sok azaz gép üzemben!

Költégtérítés és árszabályozás díjmentesen.

BACHRICH és TÁRSA
 betétitársaság
 motorgyári fióktelepe
 BUDAPEST VI., Váci-körút 59/y.

„NIGRIN”

a legjobb cipőkrém az egész világon. Az eddigi világhírű wiknek vitriol nélkül gyártása is.

ST. FERNOLENDT, WIEN, III.
 os és kir. udvari szállító

80. éves gyári-fennállás.

ÓH JAJ!

Köhögés, rekedtség és elnyálkásodás ellen gyors és biztos hatásúak

Egger mellpasztillái
 az étvágyat nem rontják és kitűnő ízűek.

Doboza 1 és 2 korona.
 Próbadozoz 50 fillér.

Kapható gyógytárakban és drogeriákban.
 Fő- és szétküldési raktár:

Megfogy az az átkozott köhögés!

ELJEN!

Egger-mellpasztillái csak hamar meggyógyított!

Dr. EGGER LEÓ és EGGER I. Budapest, VI., Révai-u. 12.
 Kapható: Zombor: Mihályovits István, Schubert Arnold, Tárcazy István, Vuits Samu gyógytárakban, Fehér István drogeriájában. Kapható minden gyógyszertárban.

MOLL-FELÉ SEIDLITZ-POR

Csak akkor valódiak, ha mindegyik doboz Moll A. védjegyet és aláírását tilteti fel. A Moll A. féle seidlitz-porok tartós gyógyhatása a legmakacsabb gyomor- és altest-bántalmak, gyomorgöres és gyomorhív, rögzött székrekedés, májbántalom, vértelulás, aranyér és a legkülönbözőbb más betegségek ellen, e jeles hájiszernek étyizedek óta mindig nagyobb elterjedést szerzett. Ára egy lepecsételt eredeti doboznak 2 kor. Hamiátsók törvényileg fenytített kor.

MOLL-FELÉ SÓS-BORSZESZ

Csak akkor valódi, ha mindegyik üveg Moll A. védjegyet tilteti fel és „A Moll-féle sóborszesz” nevezetesen mint fájdalomesllapító bedörzsölési szer közszvény, csúsz és a meghülés egyéb következményeinél legismeretesebb népszerű.

Egy ónozott eredeti üveg ára 2 kor.

Moll-féle gyermek szappan.

Legfinomabb, egészen új módszer szerint készített gyermek- és női-szappan, a bőr gyökeres gondozására és ápolására ugy gyermekek, mint felnőttek számára.

Egy darab ára 40 Allér. Öt darab 1 korona 80 Allér.

Minden darab gyermek-szappan Moll A. féle védjeggyel van ellátva.

Főszékhely:

Moll A. gyógyszerész os. és kir. udvari szállító által

Bécs, I. Tuchlauben 9.

Vidéki megrendelések naponta posta utánvétel mellett teljesítettek. — A raktárakban tessék határozottan Moll A. aláírásával és védjeggyel ellátott készítményeket kérni.

Keil-Lakk

Országserte hire járja:

A „Keil-Lakk”-nak nincsen párja, Pompás fényben a padló, „Keil-Lakk” amellett olesó, A ki egyszer ilyet használ, Többet mást nem lír a háznál. Ajtó, mosdó, ablakpárkány, Oly fehér lesz, mint a márvány, Ha fehér „Keil-Lakk” ot veszünk,

Mindenkor kapható: **WEIDINGER S. és Zs. cégnél ZOMBORBAN.**

S vele mindent jól befestünk. Konyhabútor, asztal, szék, llt van „Keil-Lakk” ázurkék, Kortibútor fessünk zöldre, Gyermekeknek öröme. „Keil-Lakk”-ból van minden szín, Kék, piros, zöld-rozmarin, Szóval: ház vagy nyárlik, Mindig legyen ott „Keil-Lakk”!

Szabadka: Wachsmann J. és Társa. Tittel: Nonnenmacher Endre. Ujverbász: Seidl Nándor és fia. Zsalya: Fischer Mayer.

Valódi brünni szövetek nyárra, úszre és télre.

Egy szelvény 3.10 m. hosszú teljes férfruhához (kabát, nadrág és mellény) elegendő, csak	1 szelvény 7 kor. 10 kor. 15 kor. 17 kor. 20 kor.
--	---

Egy szelvény fekete szalonruhához 20. — Két, szintegy felöltőszövet, turisztólent, szelvény kamarni stb. gyári árkon küld mint megbízható és szolid cég mindenütt ismert posztógyári raktár

Siegel-Imhof Brünn.

Minták ingyen és bérmentve.

Az előnyök, a melyeket a magánérvő éves, ha szövetüzletét közeleten Siegel-Imhof cégnél, a gyári piacon rendel meg, igen jelentékenyök. Szabott, legolcsóbb árak. Örízal váiaztok. Mintabú, figyelmes kiszolgálás, még a legkisebb rendelésnél is, teljesen friss árban.

Compagnie Generale Transatlantique

Francia hajóvonal

Rendes közvetlen gyorshajójáratok

Havre-Newyork

és

Kanadába

Basel (Schweiz) és Párison át

Iroda: Budapest, VII., Baross-tér 15.

Sürgöncim: TRANSAT, BUDAPEST.

SAVOY-SZÁLLODA

Budapest, VIII. József-körút 16.

Elsőrangú kényelemmel berendezett utcai szobák. Kitűnő étterem. Méréskelt polgári árak. Külön termek. Bankettek, esküvők rendezése elfogadatik.

Bstén-Kurina Simi teljes zenekarával HANGVERSENYEZ

Szíves pártfogást kér **Szabó Tivadar** tulajdonos, a „Nemzeti Kaszinó” v. üzletvezetője és a „Dell” v. főpincére.

„Hungária“-fürdő ZOMBOR.

Gőzfürdő:

Uraknak: naponta reggel 5-től d. u. 1-ig, szombaton egész nap.

Hölgyeknek: hétfőn, szerdán, pénteken mindig délután fél 2 órától 6-ig.

Kitűnő masszór és elsőrendű tyukszemvágó a fürdőben.

A kádfürdőket hölgyek és urak mindennap vasárnap délután kivételével használhatják. A meleg vízmedence naponta kétszer kimosva és állandóan friss víz.

Alapított: 1886.

RAAB KÁROLY

ZOMBOR, Zrinyi-utca és Orgona-utca 12. sz.

Gegründet 1886.

Allandó nagy raktár első rendű zongorák és pianóknban.

Kedvező részlefizetés, legolcsóbb **ZONGORA** bérlet.

Kizárólagos képviselet és állandó raktár Solodant, Meisterspiel. Phonolák, Phonola zongorák és a hozzátartozó művészi hangjegyekben. Régi, jó állapotban lévő zongorákat szintén raktáron tartok.

Háztartásban legolcsóbb savanyúvíz, az ideális tiszta bakterium mentes, sziklából fakadó szénsavval telített

PÉCSI TETTYEI kristálytiszta ÜDÍTŐ ÉS BORVIZ

kiváló jó és kellemes ízű asztali víz.

Óvszer fertőző betegségek ellen.

Kapható minden fűszerüzletben és vendéglőben.

Képviselet: **ARNOVLYOVICS DUSAN** keresk. ügynökségénél ZOMBOR.

Főraktár: **MAKARITS ISTVAN ZOMBOR, Korzó.**

IZZADÁS ELLEN

Kolozsvári chrom szappan, **BÖRKIÜTÉS-VISZKETEGET ELLEN**

Kolozsvári kén szappan. Szepítő, májfolt, stb. arctisztítlanág ellen: **Kolozsvári borax szappan.**

HAJHULLÁS ELLEN: Kolozsvári Petrol szappan.

Ezenkívül egész sora a világhírű gyógyszerzappanoknak, melyek minden gyógyszerárban és drogéria-üzletben kaphatók. Ismertetői készséggel küld:

KOLOZSVÁRI HEINRICH JÓZSEF gyógyszerzappangyár r. t. **Kolozsvárt.**

A Ferenc József tudományegyetem bőrgyógyászati osztályán Prof. Marschalkó igazgató utasítására, kizárólag a Kolozsvári Heinrich-féle gyógyszerzappanokat rendelik. Világhírű különlegesek:

Kolozsvári KATRANY-SZAPPAN (teljesen kizsírított a külföldi gyártmányokat)